

**TÒA ÁN NHÂN DÂN**  
**TỈNH BẮC GIANG**  
Số: 01/2022/QĐ-PT

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**  
**Độc Lập - Tự do - Hạnh phúc**  
*Bắc Giang, ngày 23 tháng 6 năm 2022*

**QUYẾT ĐỊNH**  
**PHÚC THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**  
**Về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”**

**TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH BẮC GIANG**

***Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:***

***Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:*** Ông Nguyễn Hà Giang

***Các Thẩm phán:*** Ông Hà Văn Nâu

Ông Nguyễn Văn Ngữ

***Thư ký phiên họp:*** Bà Giáp Thị Loan - Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Bắc Giang.

***Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bắc Giang tham gia phiên họp:***  
ông Lương Thất Tùng - Kiểm sát viên trung cấp.

Ngày 23/6/2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân (TAND) tỉnh Bắc Giang mở phiên họp phúc thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 01/2022/TLPT-VDS ngày 06/6/2022 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp xét kháng cáo đối với Quyết định giải quyết việc dân sự số 01/2022/QĐST-VDS ngày 30/3/2022 của TAND huyện Yên Dũng, tỉnh Bắc Giang, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

**Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** Ông Tống Văn N (Tên gọi khác: Tống Xuân N), sinh năm 1959;

Địa chỉ: Thôn Tr, xã N, huyện Y, tỉnh Bắc Giang.

**Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:** Bà Dương Thị L, sinh năm 1927

Địa chỉ: Thôn Tr, xã N, huyện Y, tỉnh Bắc Giang.

Người kháng cáo: Ông Tống Văn N – Người yêu cầu.

**NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ**

Người yêu cầu là ông Tống Văn N (Tên gọi khác: Tống Xuân N) trình bày: Mẹ ông là cụ Dương Thị L, sinh năm 1927 đến nay đã 94 tuổi. Từ khi sinh ra cụ L không bị mắc các bệnh tâm thần, liên quan đến thần kinh; về thể chất phát triển bình thường. Cụ L không được đi học, từ trẻ đến thời điểm trung niên, không nhanh nhẹn, hoạt bát, ít nói, ít tiếp xúc với họ hàng, hàng xóm láng giềng, việc giao tiếp ứng xử với mọi người cụ không xác định được họ hàng nội ngoại ai là bề trên, ai là bề dưới. Mọi vấn đề trong gia đình đều do chồng cụ lo toan, giải quyết. Đến nay, do tuổi đã cao, tình trạng sức khỏe suy yếu, khoảng 10 năm trở lại đây cụ L không tự đi lại được, không giao tiếp được bình thường, tình

thần không còn tỉnh táo, minh mẫn, không có khả năng nhận biết, thậm chí không làm chủ được hành vi của mình. Hàng ngày mọi hoạt động ăn uống, sinh hoạt của cụ L đều do gia đình ông chăm sóc, phụng dưỡng. Do bệnh của mẹ ông ngày càng tệ hơn nên ngày 10/9/2020 ông đưa mẹ ông đi khám tại Bệnh viện tâm thần Bắc Giang. Theo chuẩn đoán của bác sỹ chữa bệnh thì mẹ ông mắc bệnh mất trí nhớ không biết định và cũng đã kê đơn thuốc điều trị cho cụ L. Sau thời gian uống thuốc theo đơn của bác sỹ, tình hình sức khỏe của mẹ ông vẫn chưa có tiến triển. Trước đó mẹ ông chưa điều trị bệnh tâm thần ở bất cứ bệnh viện nào khác. Để đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp của mẹ ông, căn cứ theo quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015, ông đề nghị Tòa án tuyên bố cụ Dương Thị L mất năng lực hành vi dân sự.

Với nội dung trên, Quyết định giải quyết việc dân sự số 01/2022/QĐST-VDS ngày 30/3/2022 của TAND huyện Yên Dũng đã quyết định: không chấp yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Tống Văn N (tức Tống Xuân N) về việc yêu cầu tuyên bố bà Dương Thị L mất năng lực hành vi dân sự.

Ngoài ra Quyết định còn tuyên về lệ phí việc dân sự và quyền kháng cáo cho các bên đương sự.

Ngày 07/4/2022, ông Tống Văn N có đơn kháng cáo, đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm hủy Quyết định giải quyết việc dân sự số 01/2022/QĐST-VDS ngày 30/3/2022 của TAND huyện Yên Dũng.

\* Tại phiên họp phúc thẩm: Ông Tống Văn N giữ nguyên yêu cầu kháng cáo vì mẹ ông là cụ L đã mất trí nhớ, ông đã yêu cầu trưng cầu giám định tâm thần và nộp chi phí giám định nhưng TAND huyện Yên Dũng không thực hiện mà lại thực hiện giám định tại chỗ nên ông không đồng ý vì không khách quan. TAND huyện Yên Dũng không chấp nhận yêu cầu giám định tại bệnh viện của ông, không hỗ trợ ông đưa cụ L đến bệnh viện tâm thần trung ương để giám định mà đã mở phiên họp xét yêu cầu của ông và ra quyết định không chấp nhận yêu cầu của ông là không đảm bảo quy định của pháp luật. Nên ông yêu cầu tuyên hủy quyết định giải quyết việc dân sự số 01/2022/QĐST-VDS ngày 30/3/2022 của TAND huyện Yên Dũng.

\* Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bắc Giang tham gia phiên họp phát biểu ý kiến: Quá trình giải quyết việc dân sự từ khi thụ lý đến khi mở phiên họp và tại phiên họp, Thư ký, Hội đồng xét đã thực hiện đúng, đủ các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự (BLTTDS). Sau khi xem xét yêu cầu kháng cáo của ông Tống Văn N, đại diện Viện kiểm sát đề nghị Hội đồng áp dụng khoản 3 Điều 375 của BLTTDS không chấp nhận yêu cầu kháng cáo của ông N, giữ nguyên quyết định sơ thẩm. Miễn lệ phí DSST cho ông N.

**NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:**

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự đã được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bắc Giang tại phiên họp, Hội đồng phúc thẩm nhận định:

[1]. Về tính hợp pháp của đơn kháng cáo: Đơn kháng cáo của ông Tống Văn N nộp trong thời hạn luật định theo Điều 372 BLTTDS nên Hội đồng phúc thẩm chấp nhận để xem xét theo trình tự, thủ tục phúc thẩm.

[2] Xét nội dung kháng cáo của ông N đề nghị hủy Quyết định số 01/2022/QĐST-VDS ngày 30/3/2022, Hội đồng phúc thẩm thấy: Căn cứ đơn đề nghị giám định pháp y tâm thần ngày 03 tháng 11 năm 2020 của ông N; ngày 09 tháng 11 năm 2020, TAND huyện Yên Dũng có Quyết định trưng cầu giám định số: 01/2020/QĐ-TCGD về việc trưng cầu Viện pháp y tâm thần trung ương thực hiện giám định đối với cụ Dương Thị L. Tuy nhiên, người yêu cầu là ông Tống Văn N cho rằng cụ L tuổi cao, sức yếu nên việc đưa cụ L đến Viện pháp y tâm thần trung ương để thực hiện giám định là không đảm bảo. Ngày 18 tháng 3 năm 2021, TAND huyện Yên Dũng có công văn đề nghị Viện pháp y tâm thần trung ương giám định theo hình thức tại chỗ đối với cụ L.

Ngày 09 tháng 4 năm 2021, Viện pháp y tâm thần trung ương thực hiện giám định theo hình thức tại chỗ đối với cụ L tại nhà riêng ở thôn Trung, xã Nội Hoàng, huyện Yên Dũng, tỉnh Bắc Giang. Tuy nhiên, người yêu cầu là ông N cho rằng việc giám định theo hình thức tại chỗ đối với cụ L là không đảm bảo nên không đồng ý việc giám định theo hình thức tại chỗ. Ông N đề nghị được sắp xếp thời gian để đưa cụ L đến Viện pháp y tâm thần trung ương thực hiện giám định. Ngày 05 tháng 5 năm 2021, Viện pháp y tâm thần trung ương có công văn số: 563/VPYTTTU-KHTH về việc tiếp nhận đối tượng giám định Dương Thị L. TAND huyện Yên Dũng đã thông báo cho ông N biết nhưng ông N có ý kiến là chưa thể đưa cụ L đi giám định được vì sức khỏe của cụ yếu, nội bộ gia đình có nhiều quan điểm bất đồng nên việc đưa cụ L đi giám định gặp nhiều khó khăn.

Ngày 09 tháng 12 năm 2021, TAND huyện Yên Dũng có Quyết định trưng cầu giám định số: 05/2021/QĐ-TCGD và công văn số: 286/VC-TA về việc trưng cầu Viện pháp y tâm thần trung ương thực hiện giám định theo hình thức tại chỗ đối với cụ L. Ngày 15 tháng 02 năm 2022, TAND huyện Yên Dũng tiếp tục có Quyết định trưng cầu giám định số: 01/2022/QĐ-TCGD về việc trưng cầu Viện pháp y tâm thần trung ương thực hiện giám định đối với cụ L. Ngày 02 tháng 3 năm 2022, Viện pháp y tâm thần trung ương thực hiện giám định theo hình thức tại chỗ đối với cụ L tại nhà riêng tuy nhiên, ông N tiếp tục cho rằng việc giám định theo hình thức tại chỗ đối với cụ L là không đảm bảo nên không đồng ý. TAND huyện Yên Dũng đã đề nghị ông N phối hợp cùng Tòa án trong khoảng thời gian từ ngày 03/3/2022 đến ngày 10/3/2022 đưa cụ L

đến Viện pháp y tâm thần trung ương thực hiện giám định. Tuy nhiên, hết ngày 10/3/2022 ông N không thực hiện.

Như vậy, TAND huyện Yên Dũng đã tiến hành đầy đủ các trình tự, thủ tục thụ lý, thu thập chứng cứ, tiến hành mở phiên họp để giải quyết đơn yêu cầu của ông N theo đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự và ra quyết định giải quyết việc dân sự: Không chấp yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Tống Văn N (tức Tống Xuân N) về việc yêu cầu tuyên bố bà Dương Thị L mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ pháp luật. Vì vậy không có căn cứ để chấp nhận kháng cáo đề nghị hủy Quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2022/QĐST-VDS ngày 30/3/2022 của TAND huyện Yên Dũng của ông N được.

[3] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Tống Văn N (tức Tống Xuân N) được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự do là người cao tuổi.

Từ nhận định trên;

#### **QUYẾT ĐỊNH:**

Căn cứ điểm a khoản 3 Điều 375 của Bộ luật tố tụng dân sự; điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án.

1. Không chấp nhận kháng cáo của ông Tống Văn N (Tên gọi khác: Tống Xuân N); Giữ nguyên Quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2022/QĐST-VDS ngày 30/3/2022 của Tòa án nhân dân huyện Yên Dũng.

2. Lệ phí giải quyết việc dân sự phúc thẩm: Ông Tống Văn N (tức Tống Xuân N) được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự.

3. Quyết định này có hiệu lực pháp luật từ ngày ra quyết định.

#### **N nhận:**

- VKSND tỉnh Bắc Giang;
- TAND huyện Yên Dũng;
- Chi cục THADS huyện Yên Dũng;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

**TM. HỘI ĐỒNG PHÚC THẨM  
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

**Nguyễn Hà Giang**